

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

การใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

Using the Process Approach to Improve Matthayomsuksa 4 Students English Writing Ability

พงษ์ศักดิ์ บัวระภา¹, นภาพรพย์ เลิศปรีดากร²

^{1,2}นักศึกษาลัทธิศาสตร์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
รองศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งก่อนและหลังเรียน 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/14 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 23 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งหมด 42 คนกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบบแผนในการวิจัยเชิงทดลองการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดย ทดลองแบบกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลัง การทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอน แบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แผนการเรียนรู้อะไรละ 2 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบทดสอบเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการแบบวัดความพึงพอใจต่อการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้รวม 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบทีแบบไม่อิสระผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ คิดเป็นร้อยละ 40.50 และ คิดเป็นร้อยละ 73.50 นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่าคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีค่าความพึงพอใจต่อการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการมีภาพรวมอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การสอนแบบเน้นกระบวนการ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the English writing ability before and after learning English writing using process approach of Matthayomsuksa 4 students and to study the students' satisfaction towards teaching English writing using process approach

The sample consisted of 42 students from Skolrajwittayanukulschool, Muang, SakonNakhon, under the Secondary Educational Service Area Office 23 in the first semester of the 2020 academic year. There were selected by cluster random sampling. The design of the research was a one group pretest-posttest design. The research instruments included 12 lesson plans, an English writing ability test, and a satisfaction evaluation form. The experiment lasted 12 weeks, 2 hours a week, or 24 hours in total. Statistics used in the study were mean, percentage, standard deviation, one sample t-test and t-test for dependent samples.

The findings of the research were as follows: 1) The students' pretest posttest scores on the English writing ability test were 40.50 percent and 73.50 percent respectively. The student's posttest score on English writing ability was higher than a set criterion of 70 percent and their posttest score of writing ability was higher than their pretest. 2) The student's satisfaction towards teaching English writing using the process approach was at a good level.

Keywords: Process / Approach

บทนำ

ปัจจุบันทั่วทุกมุมโลกใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น ด้านเศรษฐกิจ เมื่อประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษก็ได้ใช้เป็นภาษากลาง (Lingua Franca) ในการติดต่อสื่อสาร ด้านการพาณิชย์ มีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการต่อรองเจรจาซื้อขายระหว่างประเทศ และที่สำคัญด้านการศึกษามีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้า โดยเฉพาะในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้พัฒนาไปอย่างมาก ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว จำนวนข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายมหาศาลเหล่านั้นมักจะเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนในชาติจะต้องพัฒนาความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมากกว่า 100 ประเทศใช้ภาษาอังกฤษสอนเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนั้นการมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารทำให้มีข้อได้เปรียบหลายประการคริสตัล (Crystal, 2003: 1-5)

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้ระบุสาระมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศเพื่อใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นและยังแสวงหาความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 220-229) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ที่เป็นสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ซึ่งถูกกำหนด ให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ อีกทั้งสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวของวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและยังจะต้องมีความสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้กำหนด 6 นโยบาย เพื่อให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุเป้าหมาย มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเข้าถึงองค์ความรู้และก้าวทันโลก รวมถึงพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ดังต่อไปนี้ ประการแรก ให้ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตรการพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ประการที่สอง ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ ประการที่สาม ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลักด้วยหลักสูตรแบบเรียน สื่อการเรียนการสอน แต่ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันได้ ทั้งตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา และแสดงถึงความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ประการที่สี่ ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อาทิ ขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนในหลักสูตร English Program หรือ EP, Mini EP, International Program แก่ผู้ที่มีความสามารถทางวิชาการสูง, English Bilingual Education โดยจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปะการศึกษาแบบสองภาษา พัฒนาห้องเรียนสนทนาภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะการฟังและการพูดอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และให้มีการเรียนการสอนวิชาสนทนาภาษาอังกฤษเป็นการทั่วไป และมีการเรียนการสอนแบบเข้มข้น รวมถึงจัดให้เป็นสาระเพิ่มเติมในลักษณะวิชาเลือกได้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด และศักยภาพ เป็นต้น ประการที่ห้า ยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนที่เน้นการสื่อสารและประการสุดท้าย ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและผู้เรียน

การเขียนเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ เรื่องราว อารมณ์ ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดโดยสื่อสารได้อย่างกว้างขวาง แฮลสเต็ด(Halstead, 2012) สอดคล้องกับคำกล่าวของ ถาวร ทิศทองคำ (2552) ที่ว่าการเขียนเป็นการสื่อสารที่ใช้สัญลักษณ์แทนคำพูด เพื่อใช้ในการถ่ายทอดความรู้และสติปัญญา รวมทั้งวัฒนธรรม นอกจากนี้ในบรรดาทักษะภาษาทั้งสี่ ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนและยุ่งยากกว่าทักษะอื่น

ๆ เนื่องจากจะต้องเสนอความคิดที่เรียบเรียงเป็นอย่างดี แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน โซโคลิค(Sokolich, 2003: 88) การเขียนมีความสำคัญอย่างมากเพราะไม่เป็นเพียงทักษะที่นำไปไว้ในหลักสูตรของการเรียนการสอนเท่านั้น แต่การเขียนยังช่วยให้เกิดการเรียนรู้หลายประการ ประการแรก เป็นการส่งเสริมด้านการเรียนการสอน ไวยากรณ์ คำศัพท์ และสำนวน ประการต่อมา ผู้เรียนใช้ทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือในการฝึกฝน เพื่อเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้นจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว และประการสุดท้าย ความพยายามในการเขียน จะทำให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดตามรูปแบบของภาษา รวมทั้งใช้วิธีต่างๆ เป็นส่วนประกอบของการเขียน เช่น สายตาต้องประสานกับมือที่ใช้เขียน ยิ่งพยายามเท่าใด ผู้เรียนก็จะพบความสามารถและความก้าวหน้าในการนำเสนอความคิด โดยผ่านทักษะการเขียนมากขึ้นเท่านั้น ไรเมส(Rimes, 1983: 3) ได้อธิบายว่าการเขียนทำให้เกิดการค้นพบพฤติกรรมกรรมการเขียนจะไปกระตุ้นกระบวนการทางความคิด แก้ไขข้อมูลและภาพพจน์ที่มีอยู่ในจิตใต้สำนึก ตลอดจนช่วยให้เกิดความต่อเนื่องและมองเห็น เชื่อมโยงความคิด อันก่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ รวมถึงทำให้สามารถจัดระบบความคิดและสร้างมโนทัศน์ได้ชัดเจนขึ้น โดยเขียนความเห็นลงไปและสามารถจัดเรียงความคิดเหล่านี้ให้อยู่ในรูปแบบการเชื่อมโยงประโยคตามความหมาย นอกจากนี้การเขียนจะช่วยให้รู้จักจดจำและจัดกระบวนการข้อมูลความรู้ เมื่อได้เขียนเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องใดก็จะทำให้ผู้เขียนเรียนรู้เรื่องนั้นดีขึ้นมากกว่าเป็นผู้รับข้อมูลอย่างเดียว แฮร์สตัน (Hairston, 1986)

เมื่อพิจารณาข้อมูลพื้นฐานจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ในรายวิชาภาษาอังกฤษ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 66.25 เมื่อพิจารณาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่ได้ตั้งไว้คือเฉลี่ยร้อยละ 70 (รายงานผลการเรียนประจำปี โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล, 2562: 55) และเมื่อพิจารณาแต่ละส่วนของการวัดและการประเมินในรายวิชาภาษาอังกฤษ คือ ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และทักษะทางภาษา อันประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ปรากฏว่าทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยร้อยละ 45.51 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำมาก (งานวัดและประเมินผล ฝ่ายงานบริหารวิชาการ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล, 2562) ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุหลายประการ ประการแรกคือ ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน ซึ่งแต่ละคนความแตกต่างด้านร่างกายและจิตใจ นักเรียนไม่รู้จักทักษะและกระบวนการการเรียนรู้เรื่องการเขียนภาษาอังกฤษขาดความรู้ที่เป็นองค์ประกอบ เช่น ความรู้เรื่องคำศัพท์และไวยากรณ์ รูปแบบ เนื้อหา ขาดทักษะการคิดที่สอดคล้องกับกระบวนการเขียน ในระดับที่ไม่ค่อยดี ความพึงพอใจต่อการสอนของครูผู้สอน ทำให้ไม่อยากเรียนหรือขาดแรงจูงใจในการเรียนนั่นเอง คาดว่าสาเหตุหนึ่งของการเรียนการสอนการเขียน ประการที่สอง คือครูผู้สอน ซึ่งยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด รูปแบบ วิธีการสอนการเขียนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ และมักจะไม่นำทักษะการเขียน เพราะต้องใช้เวลานานเพื่อฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ประการที่สาม คือสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน ประการสุดท้ายคือแนวคิด รูปแบบ และวิธีการสอนการเขียนภาษาอังกฤษไม่เหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้นักเรียน การสอนการเขียนโดยทั่วไปแม้จะมีการปรับปรุงและพัฒนาการสอนการเขียนมากขึ้นแต่ถ้าไม่สอดคล้องกับบริบทก็ยังไม่สามารถที่จะพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นได้

จากปัญหาของนักเรียนในการเขียน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาการเขียนของนักเรียนผู้วิจัยพบว่า การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) เป็นแนวการสอนที่น่าสนใจและเหมาะสม

กับบริบทของนักเรียนซึ่งน่าจะนำมาใช้พัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนได้อย่างดี จากข้อความที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเลือกวิธีพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) ของ ไรมส์ (Raimes) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การดำเนินกิจกรรมการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ครูเป็นผู้ชี้แนะและผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการหลายอย่างในขณะที่ทำกิจกรรม เช่น ทักษะการคิด การอภิปราย การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ทักษะการช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะการอ่านทบทวน ซึ่งลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบนี้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วย กิจกรรมการเขียนในชั้นเรียน การจัดการกระบวนการเรียนให้นักเรียนทำงานช่วยเหลือกันเป็นกลุ่ม โดยการคละความสามารถของนักเรียน ไรมส์ (Raimes, 1983: 18) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นก่อนเขียน (Pre-writing) คือขั้นที่ผู้เรียนระดมความคิดเนื้อเรื่อง รวมเรื่องราว และเรียบเรียงความคิดให้ได้จำนวนมากที่สุด หลังจากนั้นวางแผนเขียนเรื่องราวก่อนที่จะเข้าสู่ขั้นระหว่างเขียนต่อไป

1.2 ขั้นระหว่างเขียน (While writing) คือขั้นที่ผู้เรียนเอาข้อมูลที่ได้ออกมาวางแผนไว้แล้วจากขั้นก่อนเขียนมาทำรายงานเขียนให้อยู่ในรูปแบบความเรียง ในระหว่างนี้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและมีการส่งย้อนกลับข้อมูลงานเขียนเพื่อนำมาปรับปรุงรายงานเขียนอีกครั้ง

1.3 ขั้นหลังเขียน (Post writing) คือขั้นที่ผู้เรียนตรวจสอบงานเขียน และทบทวนและตรวจทานงานเขียน เพื่อให้มีความถูกต้องและความสมบูรณ์หลังจากนั้นนำงานเขียนส่งครูผู้สอนเพื่อตรวจสอบและประเมินต่อไป

จากปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบว่า การใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) จะพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างไรและผู้วิจัยต้องการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ และหลังจากได้รับการสอนนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการของไรมส์ (Raimes, 1983: 18) ที่นำมาปรับใช้กับขั้นตอนของผู้วิจัยอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งก่อนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 23 และกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/14 จำนวน 42 คน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้
  - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ
  - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษและความพึงพอใจต่อการสอนเขียน ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ
3. ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน ใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัยดำเนินการวิจัยโดยทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543: 93 - 121) โดยมีรายละเอียดดังนี้

		T ₁	X	T ₂
X	หมายถึง	การสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ		
T ₁	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียน		
T ₂	หมายถึง	การทดสอบหลังเรียน		

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งผ่านการตรวจสอบ แก้ไข ทดลองใช้ และปรับปรุง ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ แบบปรนัย จำนวน 1 ข้อ กำหนดจำนวนคำในการเขียน 100 คำ ซึ่งผ่านการตรวจสอบ แก้ไข ทดลองใช้ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2.3 สร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการจำนวน 20 ข้อ เป็นการวัดประมาณค่าของลิเคิ์รท์5 ระดับ ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/14 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้อง มีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 42 คน

3.2 จัดตารางเรียนและระยะเวลาในการทดลองสอน โดยดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ภายในระยะเวลารวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน

3.3 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

อัตนัย (objective) ชนิดเขียนข้อความ จำนวน 1 ข้อ กำหนดจำนวนคำในการเขียน 100 คำ และใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

3.4. ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ จำนวน 12 แผน รวมเวลาทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง

3.5 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน (post-test) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบอัตนัย (objective) ชนิดเขียนข้อความ จำนวน 1 ข้อ กำหนดจำนวนคำในการเขียน 100 คำ และใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง

3.6 วัดความพึงพอใจต่อการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) วัดความพึงพอใจต่อการสอนเขียนโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ หลังจากทำการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้การสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ จำนวน 12 แผน

3.7 รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติเพื่อใช้ในการสรุปและอภิปรายผลการทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการของนักเรียน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูลของการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความสามารถคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการด้วยการทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test for Dependent samples) และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการโดยใช้ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนเฉลี่ยตามลำดับดังนี้คิดเป็นร้อยละ 40.50 และ คิดเป็นร้อยละ 73.50 นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่าคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนมีค่าความพึงพอใจต่อการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการมีภาพรวมอยู่ในระดับดี

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

อภิปรายรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นจะอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพิ่มขึ้นหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ทำให้ทักษะการเขียนของนักเรียนมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 38

แผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมาก หมายความว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กับการทดลองได้เป็นเป็นอย่างดี สอดคล้องกับการการสร้างแบบทดสอบซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์ ทำให้ใช้วัดความสามารถในการพัฒนาการเขียนของนักเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่ได้รับการสอนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีพัฒนาการความสามารถดีขึ้น มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.59 โดยมีค่าเฉลี่ย 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.68 จึงเป็นข้อมูลยืนยันการพัฒนาการเขียนโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสมมติฐานทุกประการ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจาก

1.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้ การสอนเขียนโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้จัดทำได้สร้างแผนการสอนขึ้นเอง เป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพดีต่อการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในการเขียนภาษาอังกฤษมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.2 ความพึงพอใจต่อการสอนเขียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองของผู้เรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีความพึงพอใจอย่างมาก สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.72 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งมีผลมาจากการใช้การสอนที่มีความน่าสนใจ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 นำรูปแบบการสร้างแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนไปใช้ โดยครูผู้สอนปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบท และระดับของนักเรียน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

1.2 นำผลการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมของเนื้อหา

1.3 ปรับการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการสอนเขียนโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการ ซึ่งเหมาะกับบริบท และระดับของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้แนวคิด รูปแบบ และวิธีอื่นๆ เพื่อทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องอื่นๆ เพื่อนำวิธีการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนาทักษะกระบวนการทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะทางภาษา ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อด้านต่อไปเป็นสื่อด้าน ICT

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร บุญอาจ. (2553). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ธรรมธัช บาศรี. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุลีกาญจน์ ฟองอ่อน. (2556). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชูปทอง กว้างสวาสดี. (2559). กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ : กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รัตนา มหากุล. (2540). การสอนทักษะการเขียน แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
- วิชาญ น้อยเมืองเปลือย. (2562). การพัฒนาความสามารถการเขียนพรรณนาภาษาอังกฤษโดยเน้นความสมดุลระหว่างการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการและการสอนเขียนแบบเน้นผลงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศลิษา คนขยัน. (2556). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการตามแนวคิดของเฮตจ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"

- อภิษฐา สีบัวอ่อน. (2559). **การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การเขียนแบบเน้นกระบวนการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- อารีวรรณ เขี่ยมสะอาด. **คู่มือการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1-2 (ป.1-ป.6) ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์, 2546.
- ไอลดา คิตาสาวา. (2560). **การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบเน้นกระบวนการและสแคฟโฟลด์ดิงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- Binder, C.A., Lopez-Nerney, S. (2005). **Writing in process.** Singapore: Pearson Prentice Hall.
- Brown, D. (1994). **Language teaching.** New York: McGraw-Hill.
- Caral, A.B., & Susan L.N. (2005). **Writing in process.** 2nd ed. Singapore: Printice Hall.
- Brawn, H. D. (2010). **Language assessment: Principle and classroom practices.** New York: longman.
- Byrne, D. (1988). **Teaching writing skills.** Hong Kong: Longman.
- Cohen, A.D. (1998). **Strategies in learning and using a second language.** Harlow, Essex: Longman.
- Gratz.M. (2005). **A comparison of students and teacher perceptions of the writing process.** Cincinnati, Ohio: University of Cincinnati.
- Lannon, J. M. (2009). **The writing process.** 10th ed. Boston, MA: Pearson Education Inc.
- Raimes, A. (1983). **Technique in teaching writing.** New York: Oxford University Press.
- Ronald, F. L., & Bridge, B. (2002). **The longwood guide to writing.** 2nded. New York: Longman.
- Rylant, C. (1993). **Write idea.** New York McGraw-Hill.
- Sommer, N. (1980). **Strategics of students' writers.** College Composition an Communication, 31(1), 378-388.
- White, R. V. (1980). **Teaching writing English.** London: Georg Allen & Unwind.
- White, R., & Arndt, V. (1992). **Process writing.** Hong Kong: Longman.